

ΙΣΤΟΡΙΑ

Οδηγίες

1. Για να απαντήσετε στις ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής θα σημειώσετε στο φύλλο απαντήσεων τον αριθμό της ερώτησης και δίπλα μέσα σε παρένθεση τη σωστή απάντηση.
 2. Για να απαντήσετε στις ερωτήσεις τύπου σωστού - λάθους θα σημειώσετε στο φύλλο απαντήσεων τον αριθμό της ερώτησης και δίπλα σε κάθε γράμμα μέσα σε παρένθεση το σύμβολο Σ ή Λ.
 3. Για να απαντήσετε στις ερωτήσεις αντιστοίχισης θα σημειώσετε στο φύλλο απαντήσεων τον αριθμό της ερώτησης και δίπλα μέσα σε παρενθέσεις τα αντίστοιχα ζεύγη
 4. Για να απαντήσετε στις ερωτήσεις συμπλήρωσης κενού θα σημειώσετε στο φύλλο απαντήσεων τον αριθμό της ερώτησης και δίπλα σε κάθε γράμμα μέσα σε παρένθεση τη σωστή λέξη.
 5. Για να απαντήσετε στις ερωτήσεις σύντομης ανάπτυξης θα σημειώσετε στο φύλλο απαντήσεων τον αριθμό της ερώτησης και στη συνέχεια θα γράψετε την απάντησή σας.
 6. Όλες οι απαντήσεις πρέπει να γραφούν με στυλό (όχι μολύβι!) μπλε χρώματος.
 7. Να απαντήσετε σε όλα τα θέματα.
 8. Η τελευταία σελίδα του φύλλου απαντήσεων μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως πρόχειρο.
 9. Δεν επιτρέπεται να σημειώνεται πάνω στο φύλλο των θεμάτων. Απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού υγρού.
- Διάρκεια εξέτασης: 2 ώρες

ΟΜΑΔΑ Α

ΘΕΜΑ 1^ο

Να κάνετε τις παρακάτω αντιστοιχίες:

I

- A**
1. Α΄ Οικουμενική Σύνοδος, 325 μ.Χ.
 2. Β΄ Οικουμενική Σύνοδος, 381 μ.Χ.
 3. Γ΄ Οικουμενική Σύνοδος, 431 μ.Χ.
 4. Δ΄ Οικουμενική Σύνοδος, 451 μ.Χ.

B

α. καταδίκη νεστοριανισμού

II.

- A**
1. χορηγία
 2. κλασική εποχή
 3. ισηγορία – ισονομία
 4. αρχιθεωρία
 5. αρχαϊκή εποχή
 6. ελευθερία – αυτονομία – αυτάρκεια

- β.** καταδίκη Αρειανισμού, προσβολή του «ομοούσιου του Πατρός και του Υιού»
- γ.** καταδίκη μονοφυσιτισμού
- δ.** διευκρίνιση της θέσης του Αγίου Πνεύματος στην Αγία Τριάδα

(Μονάδες 8)

B

- α.** δικαιώματα των πολιτών που αποτελούσαν την εκκλησία του δήμου
- β.** λειτουργία για τα έξοδα της επίσημης αποστολής σε πανελλήνιες γιορτές
- γ.** επιδίωξις των πολιτών και προϋποθέσεις ύπαρξης της πόλης – κράτους

(Μονάδες 12)

ΘΕΜΑ 2^ο

1. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως σωστές ή λανθασμένες:
- α. **Ο Οκταβιανός Αύγουστος** συγκέντρωσε βαθμιαία όλες τις εξουσίες στο πρόσωπό του, εγκαθιδρύοντας μια μοναρχική μοναρχική πολιτεία, η οποία ονομάστηκε Απολύτη Μοναρχία.
 - β. **Ο Διοκλητιανός** καθιέρωσε το σύστημα της τετραρχίας στη διοίκηση της ρωμαϊκής αυτοκρατορίας.
 - γ. **Ο Μ. Κωνσταντίνος** μετέφερε την πρωτεύουσα της αυτοκρατορίας από τη Δύση στην Ανατολή, στοχεύοντας στον εκχριστιανισμό της αυτοκρατορίας.
 - δ. **Ο Ιουλιανός** προσπάθησε να αναβιώσει το χριστιανισμό.
 - ε. **Ο Μ. Θεοδόσιος**, με μια σειρά διαταγμάτων, κατάφερε πλήγματα κατά των χριστιανών.
 - στ. Ο Ιουστινιανός έθεσε ως στόχο της εξωτερικής πολιτικής την ανασύσταση της ρωμαϊκής οικουμένης.

(Μονάδες 12)

2. Να προσδιορίσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων:

- α. λειτουργίες
- β. συντεχνίες
- γ. θεσμός της δουλοπαροικίας
- δ. Διάταγμα των Μεδιολάνων, 313 μ.Χ.

(Μονάδες 10)

3. Ποιο ήταν το νομοθετικό έργο του Ιουστινιανού;

(Μονάδες 8)

ΘΜΑ Β

14. Σημαντικά μέτρα της πολιτικής του Περικλή

Ύστερα από αυτά, όταν ο Περικλής έγινε αρχηγός της δημοκρατικής παράταξης, το πολίτευμα εκδημοκρατικοποιήθηκε περισσότερο. Ο Περικλής αφαίρεσε μερικές αρμοδιότητες από τον Άρειο Πάγο και κυρίως προσπάθησε να οργανώσει τη ναυτική δύναμη της πολιτείας. Έτσι το πλήθος απέκτησε θάρρος μεγαλύτερο και περισσότερες εξουσίες. Σαράντα εννέα χρόνια μετά από τη ναυμαχία της Σαλαμίνας, όταν ήταν επώνυμος άρχοντας ο Πυθόδωρος, άρχισε ο πελοποννησιακός πόλεμος. Κατά τη διάρκεια του πολέμου όλος ο λαός συγκεντρώθηκε μέσα στην πόλη και οι πολίτες συνήθισαν να παίρνουν μισθό όταν ήταν σε εκστρατεία. Με αυτόν τον τρόπο ο λαός, συνειδητά ή ασυνείδητα, ασκούσε ο ίδιος την εξουσία. Ο Περικλής πρώτος χορήγησε μισθό στους δικαστές για να συναγωνιστεί τον Κίμωνα που ήταν πλούσιος και ξόδευε το λαό.

Αριστοτέλης, Αθηναίων Πολιτεία, 27.

1. Αξιοποιώντας τις πληροφορίες από το παράθεμα και τις ιστορικές σας γνώσεις σχετικά με τον Περικλή να αναφερθείτε στον τρόπο με τον οποίο ο Περικλής ασκούσε την εξουσία στην Αθήνα και στους Αθηναίους πολίτες.

(Μονάδες 20)

3.Η «μεταστροφή» του Μ. Κωνσταντίνου προς το Χριστιανισμό: Οι απόψεις δύο σύγχρονων ιστορικών

α. Λίγα ζητήματα προκάλεσαν τόσο ατέρμονες και ζωνηρές συζητήσεις στην ιστορική έρευνα και έλαβαν τόσο αντιφατικές απαντήσεις, όσο το πρόβλημα των σχέσεων του Κωνσταντίνου με το Χριστιανισμό. Πολλοί πιστεύουν ότι ο Κωνσταντίνος ήταν θρησκευτικά αδιάφορος και ότι υποστήριξε το Χριστιανισμό από καθαρά πολιτικούς λόγους. Άλλοι πιστεύουν στην ειλικρινή μεταστροφή του και δέχονται ότι αυτή αποτέλεσε τον αποφασιστικό λόγο για την αλλαγή της θρησκευτικής πολιτικής της αυτοκρατορίας. Έχουν προβληθεί πολλά επιχειρήματα και για τις δύο αυτές ερμηνείες. Πραγματικά είναι δυνατό να θεμελιώσει κανείς την άποψη, ότι ο Κωνσταντίνος προσχώρησε στον Χριστιανισμό από πεποίθηση, ενώ άλλα επιχειρήματα επιτρέπουν την υπόθεση ότι έμεινε πιστός στις αρχαίες εθνικές παραδόσεις. Τέλος υπάρχουν ενδείξεις που οδηγούν στο συνδυασμό των δύο αντιφατικών υποθέσεων. Οπωσδήποτε η πολιτική σκοπιμότητα έπαιξε αποφασιστικό ρόλο στη στάση του Κωνσταντίνου. Είχε γίνει σε όλους φανερό, ακόμη και στον πιστό συνεργάτη του Διοκλητιανού, Γαλέριο, ότι εκείνος είχε χρεωκοπήσει με την τακτική των διωγμών και ότι η μεταφορά του κέντρου βάρους της αυτοκρατορίας προς την Ανατολή δεν μπορούσε να συμβιβασθεί με την εχθρική στάση απέναντι στο Χριστιανισμό. Είναι όμως εξίσου βέβαιο ότι ο Κωνσταντίνος είχε πλούσια θρησκευτικά βιώματα στη ζωή του, που σχετίζονται τόσο με το Χριστιανισμό όσο και με τις εθνικές θρησκείες, και επομένως δεν μπορεί να σταθεί η κατηγορία ή ο έπαινος ότι ήταν θρησκευτικά αδιάφορος απέναντι στο Χριστιανισμό.

G. Ostrogorsky, *Ιστορία του Βυζαντινού κράτους*, τ.1, μετ. Ι. Παναγόπουλος εκδ. Στ. Βασιλόπουλος, σ. 105 – 106.

Αξιοποιώντας τις πληροφορίες από το παράθεμα και τις ιστορικές γνώσεις σχετικά με τον Μ. Κωνσταντίνο:
να αναφερθείτε στο θέμα της στάσης του Μ. Κωνσταντίνου απέναντι στο Χριστιανισμό.

(Μονάδες 30)